

INSPIRACE KARLŮV MOST

Kreativní vzdělávací program pro školy

Vydavatel: Spolek Zaedno

Rok vydání: 2024

Při sestavování tohoto programu spolupracovali: MgA. Sevdalina Kovářová Kostadinova, Mgr. Daniela Petre, Michal Kovář, PhDr. Magdaléna Rychlíková

Použité zdroje: Karlův most, pražský poklad, Spolek Zaedno, 2023; časopis Kamarádi, Spolek Zaedno; Wikipedia; Český statistický úřad.

Obsah: 3 metodické listy, 4 pracovní listy (včetně dílny a kvízových karet), 2 stránky kvízových karet k oboustrannému tisku, 1 bonusová dílna.

Anotace programu: Tento kreativní vzdělávací program je určen pro žáky 1. a 2. stupně základních škol a lze jej flexibilně přizpůsobit – může být realizován jako jeden celek nebo rozdělen do několika částí. Hlavním cílem programu je zvýšit povědomí žáků o kulturní rozmanitosti a zároveň podpořit začlenění žáků z cizojazyčného prostředí. Program nabízí postupné seznamování s českými reáliemi, přičemž jako ústřední prvek využívá Karlův most, symbol propojení historie, kultury a architektury. Program zahrnuje kreativní dílnu a kvízové karty, které žákům usnadní pochopení nových informací.

Délka programu: 2 až 4 vyučovací hodiny.

Doporučený věk žáků: 1. a 2. stupeň ZŠ.

Vzdělávací oblasti: Člověk a společnost; Umění a kultura.

Cíle: Zvýšit povědomí žáků o kulturní rozmanitosti. Podporovat začlenění žáků pocházejících z cizojazyčného prostředí a postupně je seznamovat s českými reáliemi.

Pomůcky: vytištěné pracovní listy, psací potřeby a výtvarné potřeby.

Aktivity na závěr programu:

1. Reflexe a diskuse: Zorganizujte společnou diskusi, během které žáci sdílí své dojmy a nové poznatky z programu. Klíčové otázky mohou zahrnovat: „Co vás na Karlově mostě nejvíce zaujalo?“, „Proč je důležité chránit kulturní památky?“ a „Jakou roli hraje Karlův most v propojení historie a současnosti?“

2. Hodnocení programu:

a) Slovní hodnocení: Žáci vyjádří své názory na program nebo odpoví na otázky, jako: „Co se vám líbilo?“ a „Co byste v programu vylepšili?“

b) Bodové hodnocení: Žáci ohodnotí program bodově podle kritérií: obsah (0–5 bodů), zapojení (0–5 bodů) a zábavnost (0–5 bodů). Body se sečtou a program se zhodnotí na základě celkové spokojenosti.

3. Výstava: Zorganizujte improvizovanou výstavu Kouzelných nápisů, které žáci během programu vytvořili. Umístěte jejich díla na viditelná místa a nechte každého žáka, aby svůj nápis krátce představil ostatním a vysvětlil jeho význam.

Tento materiál byl vytvořen v roce 2024 jako součást projektu „Kamarádi“ Spolku Zaedno a projektu „Easy Together“ Spolku Zaedno a ISJ Braila.

Řešitel projektu:

Finanční podpora projektu:

Financováno Evropskou unií. Názory vyjádřené jsou názory autora a neodráží nutně oficiální stanovisko Evropské unie či Evroské výkonné agentury pro vzdělávání a kulturu (EACEA). Evropská unie ani EACEA za vyjádřené názory nenesou odpovědnost.

Publikace pro doplnění programu:

Karlův most, pražský poklad: Při tvorbě tohoto programu autoři použili publikaci Karlův most, pražský poklad vydanou Spolkem Zaedno. Tato kniha je určena zejména dětem s odlišným mateřským jazykem. Je zaměřena na podporu jejich začleňování a na seznámení s pražskými i českými realii a na jejich historické souvislosti. Kniha má tištěnou i interaktivní on-line podobu a je ke stažení a použití zdarma na www.kamaradi.eu.

Tip: Veškeré dětské publikace Spolku Zaedno jsou k dispozici na www.kamaradi.eu pod záložkou Časopis -> Další dětské publikace. Mezi knihy na podporu začleňování dětí-cizinců patří například *Co všechno je Česko* a *Vyprávění o symbolech České republiky*, obě v českém a ukrajinském jazyce. *Jak rostla Praha* představuje Prahu jako živoucí učebnici architektury, zatímco *Pražská abeceda* nabízí českou abecedu a pracovní listy na psací písmena.

Online tematické hry a kvízy pro doplnění programu:

Tip na webovou stránku: Na www.kamaradi.eu najdete řadu zábavných her a kvízů, které pomohou žákům seznámit se s tématem a přiblížit české realie, včetně Karlova mostu, Prahy, českého jazyka, české kuchyně a dalších aspektů.

Na www.kamaradi.eu najdete řadu zábavných her a kvízů, které pomohou žákům seznámit se s tématem a přiblížit české realie, včetně Karlova mostu, Prahy, českého jazyka, české kuchyně a dalších aspektů. Kvízy a hry blízké k tématu Prahy a České republiky najdete pod záložkou [Kvízy](#) případně [Hry](#) a dále:

Kvízy vědomostní: Karlův most; Karel IV. a jeho pozoruhodný život; Symboly České republiky; Kraje České republiky;

Kvízy zábavné: Pražské pověsti a legendy; Co všechno je Česko; České peníze; Mezinárodní česká kuchyně

Hry zábavné: Pexeso – Pražská abeceda; Vybarvi si státní symboly; Posunovačka – Státní symboly

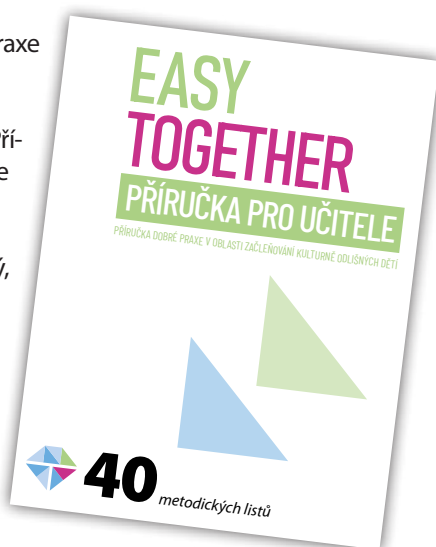
Hry slovní: Vytvoř si palindrom

Podívejte se na video, jak vypadá realizace jedné lekce z našich multikulturních programů s lektorem.

V případě zájmu o realizaci programu s lektorem na vaší škole nás kontaktujte na kamaradi@zaedno.org

Příručka pro učitele: Příručka dobré praxe v oblasti začleňování kulturně odlišných dětí je určena učitelům a pracovníkům s dětmi ve školách a dalších institucích. Příručka je zdarma a má tři jazykové mutace – anglickou, českou a rumunskou. Tento metodický materiál je interaktivní PDF dokument navržený tak, aby byl poutavý, snadno použitelný a účinně pomáhal pracovníkům s dětmi si osvojovat informace. Obsah je rozdělen na obecnější metody použitelné při práci s dětmi a zcela konkrétní nástroje a aktivity. Publikace je přehledně strukturovaná a je doplněna dalším on-line rozšiřujícím obsahem.

Tip: Veškeré publikace Spolku Zaedno jsou k dispozici zdarma na www.kamaradi.eu či na www.zaedno.org

Jak tuto příručku získat?

Načtete si QR kód na mobilu nebo navštívte www.zaedno.org/teachers-handbook

Jak nám pomoci s hodnocením a šířením příručky?

Budeme velmi vděční za vaši pomoc. Prosimé vás o dvě věci: šířte informace o této publikaci mezi vašimi kolegy a sdělte nám svůj názor v krátkém evaluačním dotazníku, který vám nezabere více než 5 minut.

PDF příručky

Evaluační dotazník

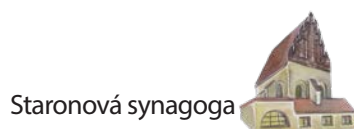
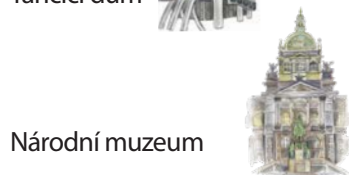
Správné odpovědi a řešení:

Úkol 4 z pracovního listu č. 1:

Děti mohou vybarvit trojúhelníky zcela libovolně.

Úkol 5 z pracovního listu č. 1:

Úkol 1 z pracovního listu č. 2:

	1	P	E	T	R	
2	V	L	T	A	V	A
3	P	A	R	L	Ě	Ř
4	J	U	D	I	T	I
	5	M	I	N	U	T
	6	S	U	D	É	
	7	Č	E	R	V	E
		8	R	O	K	
	9	K	A	M	E	N
		Y				

Úkol 2 z pracovního listu č. 2:

135797531

Úkol 3 z pracovního listu č. 2:

Příklady palindromu:

Anna
krk
nepotopen
jelenovi pivo nelej
ale jak ta Katka jela
Ivo píše Šípovi
Libor drobil
kuna nese nanuk
nezařazen
oko
madam
mám

Úkol 1 z pracovního listu č. 3:

Kouzelné nápisy:

KARLŮV MOST
KRÁL KAREL IV.
PRAHA
1 3 5 7
MOSTECKÁ VĚŽ
OBLOUK

Úkol 2 z pracovního listu č. 3:

Karel IV.

Úkol 3 z pracovního listu č. 3:

Vltava
515,76 m
13 m

Úkol 2 z pracovního listu č. 4:

Správná tvrzení:

Jen jedna socha je celá bronzová.
Sochy poškozují vandalové.
Většina soch je z kamene.
Sochy vznikaly za období baroka.
Některé originální sochy jsou v muzeu.

Úkol 3 z pracovního listu č. 4:

Obrázek nezobrazuje sochu, zobrazuje postavu z řecké mytologie. (Je to Kekrops, zakladatel Athén a první athénský král.)

Úkol 4 z pracovního listu č. 4:

16

Úkol 5 z pracovního listu č. 4:

b)

Úkol 6 z pracovního listu č. 4:

Delfín, tygr ani pták kivi nežijí volně v přírodě ani v Evropě, natož v Praze.

Česká republika, srdce Evropy

Česká republika je malá, ale krásná země uprostřed Evropy, a proto se jí často říká „srdce Evropy“. Leží mezi Německem, Polskem, Rakouskem a Slovenskem. Má bohatou historii, plnou příběhů o kráľích, rytířích a hradech. Hlavním městem je Praha, která je jedním z nejkrásnějších měst na světě. V Praze můžete vidět slavný Karlův most, který spojuje oba břehy řeky Vltavy, nebo Pražský hrad, který

je největším hradním komplexem na světě. Staroměstský orloj, unikátní hodinový stroj, je dalším symbolem Prahy. Zajímavostí je, že v České republice se nachází nejvíce hradů a zámků na světě na počet obyvatel. Česko je také domovem nejstarší univerzity ve střední Evropě, Univerzity Karlovy, založené v roce 1348. Kromě toho je tu tradice výroby skla a piva, které je známé po celém světě.

FAKTA O ČESKU:

Hlavní město: Praha

Rozloha: 78 870 km²

Počet obyvatel: 10 900 555

Úřední jazyk: čeština

Měna: koruna česká (CZK)

Nejvyšší hora: Sněžka, 1602 m n. m.

Nejdelší řeka: Vltava, 433 km

MALÝ
STÁTNÍ ZNAK

VELKÝ
STÁTNÍ ZNAK

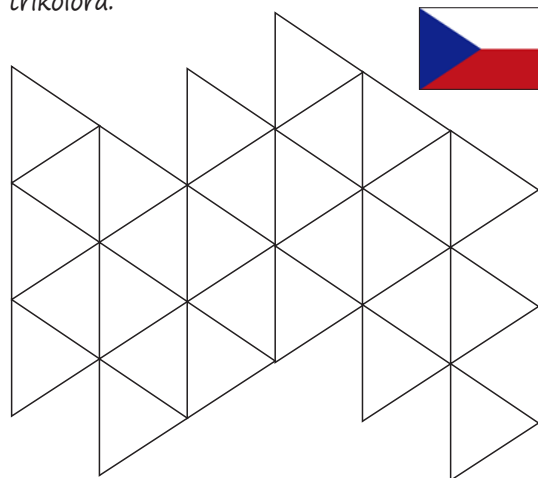

ÚKOL 2: Vybarvěte státní znak České republiky.

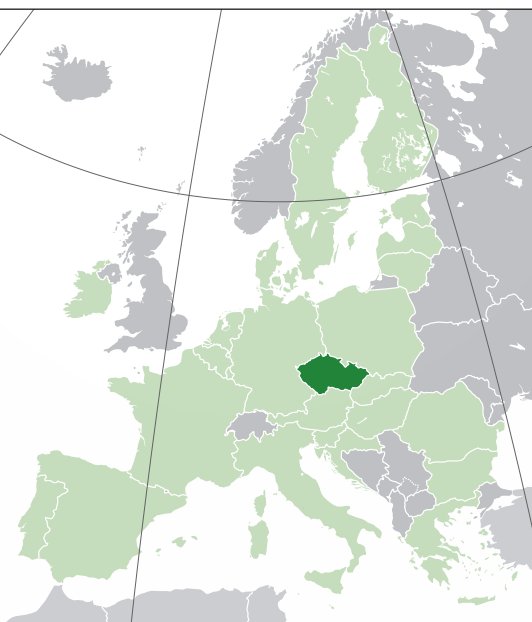
ÚKOL 3: Popište zvíře vyobrazené na znaku. V čem je zvláštní?

ÚKOL 4: Vybarvěte si trojúhelníky představující klín z české vlajky. Klín na vlajce je modrý, ale vy můžete použít i ostatní barvy z vlajky. Těmto barvám se říká trikolóra.

ÚKOL 1 ↓: Prohlédněte si mapu Evropy. Popište, kde se Česká republika nachází a se kterými zeměmi hraničí.

Štávkové divadlo

Katedrála svatého Víta

Národní divadlo

Tančící dům

Národní muzeum

Štávková synagoga

Štávkový orloj

ÚKOL 5 →: Spojte správně název pražské památky s obrázkem, na kterém je vyobrazena.

Karlův most, pražský poklad

Karlův most je jedním z nejznámějších a nejkrásnějších mostů na světě. Je to symbol Prahy a celé České republiky, známý po celém světě a zároveň kulturní a historický poklad českého národa s nesmírnou hodnotou. Most spojuje Staré Město a Malou Stranu, dvě historické čtvrti Prahy, které odděluje řeka Vltava. Nechal ho postavit český král a římský císař Karel IV. Stavba začala v roce 1357 a trvala

téměř 50 let. Karlův most je postaven z kamene – z pískovce a je dlouhý přibližně 516 metrů. Po obou stranách mostu stojí třicet soch svatých, které mu dodávají zvláštní kouzlo. Karlův most není jen obyčejný most, ale také místo plné historie a legend. Například se říká, že do malty, kterou stavitelé použili, byly přimíchány vajíčka, aby byla stavba pevnější.

FAKTA O MOSTĚ:

Stavitelé: mistr Otto a Petr Parléř
Zakladatel: král Karel IV.
Základní kámen: roku 1357
Dokončen: roku 1402
Materiál: kámen pískovec
Délka: 515,76 m
Šířka: 9,4–9,5 m
Výška: 13 m
Pilíře: 15
Věže: 3
Oblouky: 16
Sochy: 30

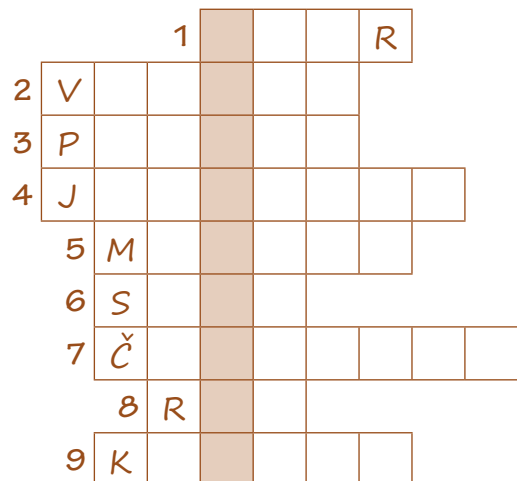
Věže Karlova mostu

Most střeží na malostranském břehu dvě věže propojené velkou gotickou bránou – vyšší a nižší **Malostranská mostecká věž**. Nižší věži se říká Juditina a je starší než Karlův most. Na straně Starého Města se tyčí **Staroměstská mostecká věž**. Ta patří k nejkrásnějším gotickým stavbám v Evropě.

Ilustrace: © MgA. Sevdalina Kovářová Kostadinova

ÚKOL 1: Vyluštěte křížovku. Tajenku křížovky dopište zde:

- Jméno stavitele Karlova mostu.
- Řeka, která teče v Praze.
- Příjmení stavitele Karlova mostu.
- Název nižší Malostranské mostecké věže.
- 60 sekund.
- Číslo, které není liché, je...
7. měsíc v roce.
- 12 měsíců je...
- Materiál, ze kterého je Karlův most.

ÚKOL 2: Říká se, že Karlův most byl založen 9. července 1357 v 5 hodin a 31 minut. Když číslce zapíšeme v pořadí 1 3 5 7 (rok), 9 (den), 7 (měsíc) a 5 3 1 (čas), získáme vzestupnou a sestupnou řadu čísel nazývanou palindrom. Palindrom je zkratka slovo nebo řada, která se čte stejně dozadu jako dopředu. Další z kouzel mostu!

ÚKOL 3: Doplňte chybějící číslice palindromu Karlova mostu.

ÚKOL 3: Zkuste vytvořit vlastní palindrom – použijte číslice či písmena. Slovní palindromy jsou např. KAJAK, MADAM či RADAR.

.....

.....

Karlův most, dílo Štědověku

📖 Karlův most je dílo středověku a také on, tak jako cele toto období je zahalen závojem záhad, kouzel a čar. Ke Karlovu mostu patří řada pověstí a pohádek ve kterých se odehrávají fantastické výjevy. Jsou s ním spojeny různé záhady, najdeme zde dokonce pověry o schovaných pokladech a kouzelných mečích... Pojdme kouzlit i my!

✍️ ÚKOL 1: KOUZELNÉ NÁPISY

Jak na to: ❶ Pomocí fixy přepíšeme nějaký z tajných nápisů umístěných níže na kus „středověkého“ papíru. (viz sousední rámeček) ❷ Postavíme se s naším kouzelným nápisem před zrcadlo a v něm si ho prohlédneme. Čáry máry fuk a kouzlo Karlova mostu je na světě!

Tip: Zkuste si vytvořit své vlastní kouzelné nápisy. Napište text normálně a pak se na něj podívejte v zrcadle a přepište ho.

název:
KARLŮV MOST

Zakladatel:
KRÁL KAREL IV.

umístění:
PRAHA

Základní kámen:
1 3 5 7

jeden z prvků most:
MOSTECKÁ VĚŽ

jeden z prvků most:
OBLOUK

🍵 „Štědověký“ papír?

Potřebujeme: Kancelářské papíry nebo čtvrtky. Černý čaj, kávu, cibuli, heřmánek, červenou řepu, špenát – toto vše i další rostliny lze použít k barvení papíru.

Jak na to? ❶ Rostliny zalijeme vroucí vodou jako když děláme čaj. ❷ Jakmile odvar vychladne, scedíme ho a nalijeme ho do hlubokého pekáče či vaničky.

❸ Vložíme do něj papír. ❹ Po cca 10 minutách papír vyjmeme a necháme oschnout. ❺ Papír vylišujeme (např. mezi knihami). Výsledek? Nerovnoměrné zbarvený papír vypadá staře a získá „středověký“ vzhled.

Tip: Pro vytvoření zajímavějších „map“ papír pokládáme do odvaru částečně či opakovaně.

Ilustrace: © MgrA. Sevdalina Kovářová Kostadinova; fotografie: Michal Kovář

✍️ ÚKOL 2: Napište, podle koho je Karlův most pojmenován.

.....

.....

✍️ ÚKOL 3: Dopište správně.

Řeka, která protéká pod mostem, se nazývá

.....

Délka mostu je

.....

Výška mostu je

.....

Sochy na Karlově mostě

Krásnou ozdobou Karlova mostu jsou dvě řady soch a sousoší. Vznikaly převážně v 17. století v období zvaném baroko. Je jich celkem 30 a tou první byla socha sv. Jana Nepomuckého z roku 1683. Ta je jediná celá bronzová, další jsou z kamene a některé mají bronzové doplňky. Sochy jsou umístěny na zábradlí mostu nad každým z mostních pilířů.

Ne všechny sochy, které dnes na mostě stojí, jsou originály. Většina z nich jsou kamenné a v průběhu času chátrají či jsou dokonce poškozovány vandaly. Proto byla větší část soch již nahrazena kopiemi. Originály jsou uloženy v muzeu. Třetina soch a sousoší na mostě jsou však stále barokní originály.

Kvízové karty Karlův most

Příprava: 1 Dvě stránky pojmenované Karty k vytisknutí 1 a 2 vytiskneme oboustranně na jeden papír (převracet po kratší straně), případně na dva papíry, které slepíme. 2 Karty vystříháme. 3 Obrátíme je otázkou nahoru a srovnáme je do balíčku.

Kolo 1: 1 Vytáhneme z balíčku náhodnou kartu. Přečteme si otázku a zkusíme správně odpovědět. 2 Kartu otočíme a zjistíme, zda jsme odpověděli správně. 3 Na zadní straně karty navíc najdeme fakta a zajímavosti o dané soše či o tom, koho představuje. 4 Pokračujeme s další kartou, dokud nás to baví.

Kolo 2: 1 Vytáhneme z balíčku náhodnou kartu. 2 Snažíme říct co nejvíce faktů a zajímavostí o dané soše.

Tip: Plánek a seznam všech soch z mostu najdete v knize Karlův most, pražský poklad. Kniha je dostupná online na www.kamaradi.eu. Dále můžete most navštívit a vidět všechny sochy ve skutečnosti, nebo si vyhledat jejich fotky.

ÚKOL 1: Najděte fotky Karlova mostu a prohlédněte si je. Všimněte si soch na mostě. Jaký na vás dělají dojem? Co se vám na nich líbí, nebo naopak nelíbí?

ÚKOL 2: Zakroužkujte správná tvrzení.

Sochy vznikaly ve 20. století.

Na mostě je celkem 25 soch a sousoší.

Jen jedna socha je celá bronzová.

Všechny sochy na mostě jsou originály.

Sochy jsou umístěny pod věžemi.

Na mostu jsou tři řady soch.

Sochy poškozují vandalové.

Většina soch je z kamene.

Sochy vznikaly za období baroka.

Některé originální sochy jsou v muzeu.

ÚKOL 3: Vyškrtněte, co sem nepatří. Vysvětlete proč.

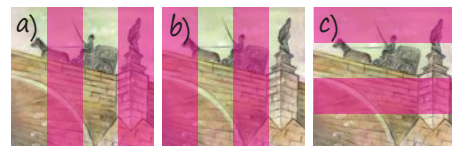
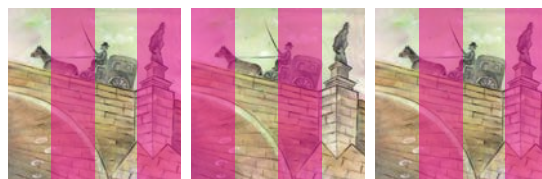

ÚKOL 4: Dopište správný počet.

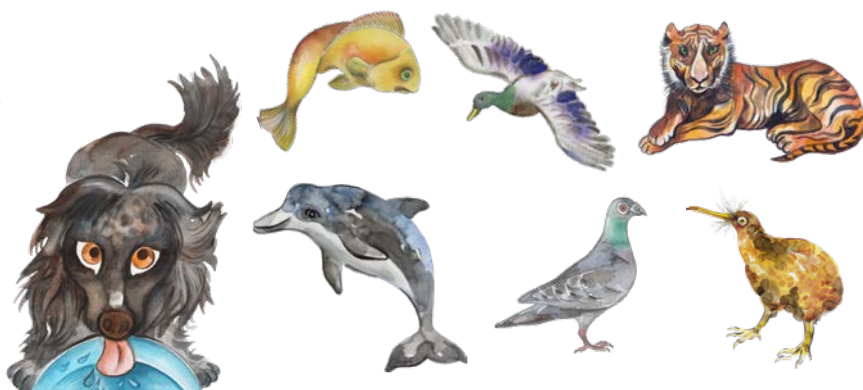

Most má oblouků.

ÚKOL 5: Který obrázek následuje v logické řadě?

ÚKOL 6: Vyškrtněte, co ke Karlovu mostu nepatří a proč.

Čí tvář byla předlohou pro sochu anděla z tohoto sousoší?

Možnosti:

- a) Krásné dívky.
- b) Sochařova vlastní tvář.
- c) Mladého studenta.

Anděl ze sousoší sv. Františka Borgiáše

Plastika Bradáče je umístěna na nábržní zdi poblíž Karlova Mostu. Sloužila jako vodočert. Před čím vodočert varoval?

Možnosti:

- a) Před suchem.
- b) Před povodní.
- c) Před utonutím.

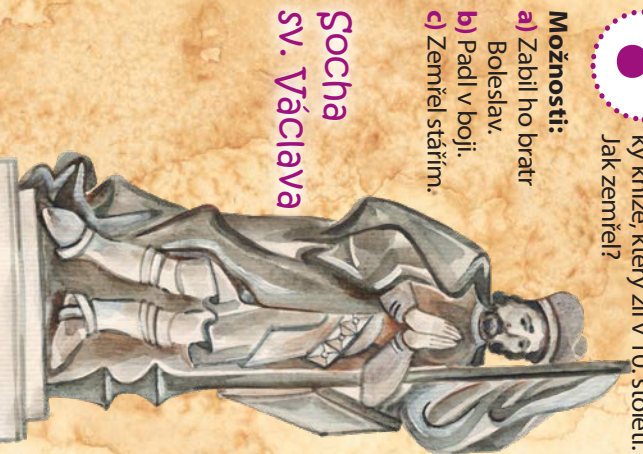
Plastika Bradáče

Svatý Václav je uctíván jako ochránce české země. Byl český kníže, který žil v 10. století. Jak zemřel?

Možnosti:

- a) Zabíjí ho bratr Boleslav.
- b) Padl v boji.
- c) Zemřel stářím.

Socha sv. Václava

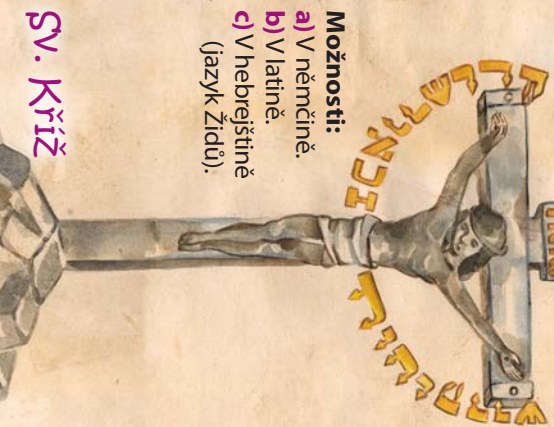

Kříž stojí na mostě naproti bývalému popravišti. V jakém cizím jazyce je nápis na kříži?

Možnosti:

- a) V němčině.
- b) V latině.
- c) V hebrejštině (jazyk Židů).

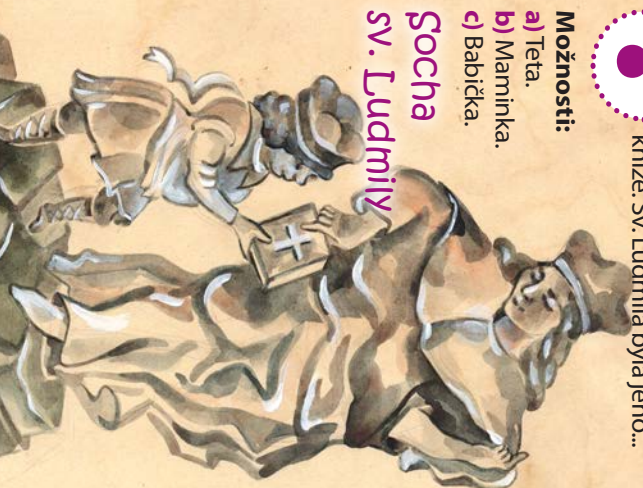
Sv. Kříž

Ten malý kluk vedle sv. Ludmily je sv. Václav, pozdější český kníže. Sv. Ludmila byla jeho...

Možnosti:

- a) Teta.
- b) Maminka.
- c) Babička.

Socha sv. Ludmily

Jan Nepomucký je nejznámějším českým světcem. Co mu provedl král Václav IV.?

Možnosti:

- a) Vyhнал ho z Čech.
- b) Nechal ho utopit v řece.
- c) Vyznamenal ho.

Socha sv. Jana Nepomuckého

Co vyjadřuje české rčení, že někdo „stojí jako Turek na pražském mostě“?

Možnosti:

- a) Posměch.
- b) Poctu.
- c) Pokáání.

Turek ze sousoší sv. Jana z Mathy, sv. Felixe z Valois a sv. Ivana

Socha zobrazuje rytíře Brunčvika s mečem a erbem. Jaké zvíře (na obrázku není vidět) mu leží u nohou?

Možnosti:

- a) Lev.
- b) Pes.
- c) Had.

Socha Brunčvika

FAKTA:

Název: Sousoší sv. Jana z Mathy, sv. Felixe z Valois a sv. Ivana.

Autor: Ferdinand Maximilián Brokoff – syn sochaře Jana Brokoffa.

Zhotovena: roku 1714.

Místo: 14. (předposlední) od Staroměstské věže po levé straně mostu.

Zajímavosti: Socha Turka představovala varování před tureckým nebezpečím a upozornění, že je třeba přispívat na boj proti Turkům. Na přispěvky byvala u sousoší pokladnička. Postava Turka je zesměšňující: s nafouklou tváří a vystrčeným břichem. O tom, kdo tak stojí, se říká že „stojí jako Turek na pražském mostě“.

Správná odpověď:

a) Posněch.

FAKTA:

Název: Socha Brunčvika.

Autor: český sochař Ludvík Šimek.

Zhotovena: roku 1886.

Místo: na samostatném pilíři na ma-lostranském břehu Vltavy, vedle mostu.

Zajímavosti: Brunčvik je postava z českých legend ze 14. století. Podle pověsti se vydal do světa, aby našel živého lva pro svůj erb. Rytíř ukol splnil a ještě na své cestě získal zázračný meč. Na cestách zažil různá dobrodružství a bojoval se všelijakými exotickými zvířaty a obludami. Mimo jiné zachránil život lvovi tím, že zabil strašného draka, a za tuto statečnost získal lva do českého znaku.

Správná odpověď:

a) Lev.

FAKTA:

Název: Socha sv. Ludmily.

Autor: Matyáš Bernard Braun – rakouský sochař a řezbář.

Zhotovena: po roce 1720, na Karlův most umístěna 1784.

Místo: 8. od Staroměstské věže po levé straně mostu.

Zajímavosti: Socha představuje sv. Ludmilu, jak poučuje svého vnuka, malého Václava, z knihy. Ludmila se stala patronkou vinařů, babiček a vychovatelů. Socha samotná stála původně na Pražském hradu. Na Karlův most byla přemístěna až po velké povodni, která některé sochy z mostu zničila.

Správná odpověď:

c) Babička.

FAKTA:

Název: Socha sv. Jana Nepomuckého.

Autor: Jan Brokoff – barokní sochař a řezbář původem z německé rodiny.

Zhotovena: roku 1683.

Místo: 8. od Staroměstské věže po pravé straně mostu.

Zajímavosti: Jan Nepomucký je patronem mostu, rybářů, mylnářů, plavců a vůbec všech řemesel, která mají co do činění s vodou. Říká se, že král Václav IV. ho dal mčutit a utopit v řece, když Nepomucký nechtěl prozradit královino zpovědní tajemství. Socha sv. Jana Nepomuckého se stala vzorem pro desítky tisíc soch, stojících na mostech téměř celé Evropy.

Správná odpověď:

b) Nechal ho utopit v řece.

FAKTA:

Název: Socha sv. Václava.

Autor: Josef Kamil Böhlm – český sochař.

Zhotovena: 1858.

Místo: 15. (poslední) od Staroměstské věže po levé straně mostu.

Zajímavosti: Svatý Václav, ochránce země, je často zobrazován jako rytíř ve zbroji na koni s praporekem v ruce – např. na Václavském náměstí v Praze. Byl to český kníže, který žil v 10. století. Díky svému dobremu srdci byl poddanými velice oblíben. Kvůli vojenské prohře s německým králem se nepohodl se svým bratrem Boleslavem, který ho 28. září 935 zavraždil. Nyní je to Den české státnosti.

Správná odpověď:

a) Zabil ho bratr Boleslav.

FAKTA:

Název: Sv. Kříž.

Autor: Wolf Ernst Brohn.

Zhotoven: 1629.

Místo: 3. od Staroměstské věže po pravé straně mostu.

Zajímavosti: Z rozkazu císaře museli všichni, kdo mijeli kříž, smeknout pokrývky z hlavy. Museli tak činit i židé, kterým jejich náboženství příkazuje mít neustále něco na hlavě. Jeden žid neuposlechl, doštal pokutu a musel na kříž nechat zhotovit kovový pozlacený nápis v hebrejštině: „Svatý, svatý Hospodin zástupů.“ To pro něj bylo i urážkou, neboť se část židovské modlitby takto ocitla na křesťanském kříži.

Správná odpověď:

c) V hebrejštině (jazyk židů).

FAKTA:

Název: Sousoší sv. Františka Borgiáše

Autor: Ferdinand Maximilián Brokoff.

Zhotovena: roku 1710.

Místo: 7. od Staroměstské věže po levé straně mostu.

Zajímavosti: Podle legendy chtěl sochař vytvořit sochu anděla do tohoto sousoší podle tváře krásné dívky. Chtl získat svolení od jejích rodičů, ale dívka té noci zemřela. A prv byla sice krásná, ale velmi zlá. Sochař začal tvořit tvář podle mladého studenta, ale vyšla mu z toho tvář ďábla. Nakonec začal tvořit podle své fantazie a když tvář dokončil, spatřil v ní sám sebe.

Správná odpověď:

b) Sochařova vlastní tvář.

FAKTA:

Název: Plastika Bradáče.

Autor: neznámý (možná Petr Parléř).

Zhotovena: 15. století.

Místo: Staroměstská nábrežní zeď.

Zajímavosti: Hlava Bradáče byla původně také na JUDITINĚ mostě, zřejmě na prvním staroměstském oblouku, a sloužila jako vodočet. Jedná se o kamenný reliéf muže, který byl Pražany nazván „Bradáč“ pro svou vousatou tvář. Tento mostní oblouk se zachoval proto, že na něm byl postaven nový dům kláštera. Hlava byla využívána jako vodočet povodní na Vltavě a jednotlivé části jeho obličej sloužily jako stupnice povodňového nebezpečí.

Správná odpověď:

b) Před povodní.

Přírodní barvy

Věřili byste, že ilustrátorka knihy *Karlův most, pražský poklad* při kreslení ilustrací použila vlastnoručně vyrobené přírodní barvy? Zkuste to také – je to ekologické, levné a zábavné. Vyrobit přírodní barviva je okouzující proces, který zvládnete i v domácích podmínkách. Nebojte se experimentovat a vytrvejte – výsledek se nemusí dostavit okamžitě. Pozor, sytost přírodních barev bude nižší než u chemických barev, ale to může být velmi efektní. Přírodní barvy mají však jeden háček – musí se uchovávat v ledničce, jinak se zkaží.

Pod vedením paní ilustrátorky zkoušely malovat těmito barvami i děti a velmi se jim to povedlo. Přírodní barvy navíc voní. Nejvíce se dětem líbila cihlová barva z práškového kakaa.

Ilustrace: © MgrA. Sevdalina Kovárová, Kostadinova; fotografie: Michael Kovář

Obrázky kreslily děti z FZŠ Trávníčkova, Praha.

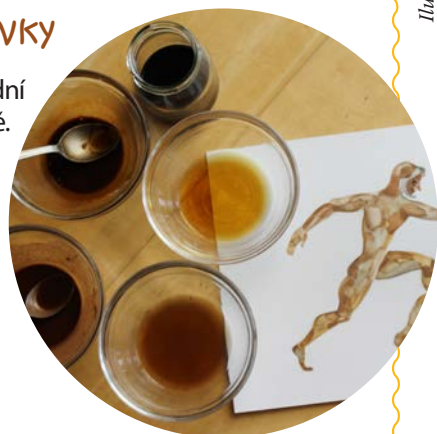
ÚKOL 1: Učíte se nějaký cizí jazyk? Zkuste napsat názvy rostlin z tabulky v tomto jazyce. Začněte jednodušší variantou – napište názvy pouze těch rostlin, které vidíte na obrázcích. Pokud si nejste jisti, využijte slovník, internetový překladač nebo se rovnou zeptejte umělé inteligence.

🍵 Vaříme vlastní vodovky

Jak se to vyrobí: 1. Nakrájíme přírodní suroviny a přivedeme je k varu ve vodě. 2. Vaříme asi 30 minut až hodinu, až se barva uvolní do vody. Necháme odstát přes noc. 3. Scedíme pomocí jemného cedníku nebo filtru. 4. Vyrobená přírodní barviva skladujeme v chladničce.

Z jakých surovin se to vyrobí:

- 🟡 kurkuma
- 🟠 kůra z citronů a pomerančů
- 🟠 mrkev
- 🟠 červená paprika
- 🟤 cibulové slupky
- 🟢 listy ořechu
- 🟤 kakao
- 🟤 silný černý čaj
- 🟤 káva
- 🟢 špenát, petržel, kopřiva
- 🟢 červené zelí
- 🟢 borůvky a švestky
- 🟢 ostružiny, višně a černý rybíz
- 🟢 červená řepa a maliny
- 🟢 červené víno
- 🟢 granátová jablka
- 🟢 silný ibiřkový čaj
- ⬛ saze a uhlí

Toto je pouze orientační vzorník barev. Výsledná barva závisí na mnoha různých faktorech.